

Dom i förenade målen C-597/18 P rådet/K. Chrysostomides & Co. m.fl.,
C-598/18 P rådet/Bourdouvali m.fl., C-603/18 P K. Chrysostomides & Co.
m.fl./rådet och C-604/18 P Bourdouvali m.fl./rådet

Press och information

Domstolen fastställer domar från tribunalen i den del tribunalen ogillat skadeståndstalan som väckts av flera privatpersoner och bolag med anledning av unionsinstitutionernas rättsakter och handlanden inom ramen för ett finansiellt stöd som beviljats Republiken Cypern och som villkorats av en omstrukturering av Cyperns banksektor

Däremot gjorde tribunalen enligt domstolen en felaktig rättstillämpning när den fann att Eurogruppen utgör ett unionsorgan som inrättats genom fördragen och vars rättsakter eller handlanden kan aktualisera utomobligatoriskt skadeståndsansvar för unionen

Under de första månaderna år 2012 hamnade flera banker som var etablerade på Cypern i ekonomiskt trångmål. Detta gällde bland annat Cyprus Popular Bank (nedan kallad Laïki) och Trapeza Kyprou Dimosia Etaireia (Bank of Cyprus) (nedan kallad BoC). Den 25 juni 2012 gav Republiken Cypern därför in en ansökan om finansiellt stöd till Eurogruppens ordförande. Ordföranden angav därvid att sådant stöd skulle lämnas antingen av Europeiska finansiella stabiliseringsfaciliteten eller av Europeiska stabilitetsmekanismen (ESM) inom ramen för ett makroekonomiskt anpassningsprogram som skulle konkretiseras i ett samförståndsavtal. Förhandlingar om detta samförståndsavtal fördes mellan, å ena sidan, Europeiska kommissionen tillsammans med Europeiska centralbanken (ECB) och Internationella valutafonden (IMF) och, å andra sidan, de cypriotiska myndigheterna. Ett samförståndsavtal undertecknades den 26 april 2013 av kommissionen, för ESM:s räkning, Republiken Cyperns finansminister och ordföranden för Cyperns centralbank; detta innebar att ESM kunde bevilja finansiellt stöd till Republiken Cypern.

Flera privatpersoner och bolag – som var innehavare av medel som satts in på konto i Laïki och BoC eller aktieägare eller obligationsinnehavare i dessa banker – ansåg att Europeiska unionens råd, kommissionen, ECB och Eurogruppen, inom ramen för nämnda samförståndsavtal, hade krävt att cypriotiska myndigheter skulle vidta, vidmakthålla eller fortsätta genomföra åtgärder som i betydande mån minskade värdet på deras insättningar, aktier eller obligationer. De väckte därför talan om utomobligatoriskt skadeståndsansvar vid Europeiska unionens tribunal för att på så sätt få gottgörelse för de förluster som de ansåg sig ha åsamkats med anledning av dessa åtgärder.

Genom två domar av den 13 juli 2018, K. Chrysostomides & Co. m.fl./rådet m.fl. samt Bourdouvali m.fl./rådet m.fl.,¹ avslog tribunalen inledningsvis de invändningar om rättegångshinder som rådet framställt med avseende på skadeståndstalan som väckts av berörda privatpersoner och bolag mot Eurogruppen. Vad därefter gällde det första villkoret för att unionen ska ådra sig utomobligatoriskt skadeståndsansvar enligt artikel 340 andra stycket FEUF, nämligen att det handlande som läggs unionsinstitutionen till last ska vara rättsstridigt och att det ska visas att det är fråga om en tillräckligt klar överträdelse av en rättsregel som har till syfte att ge rättigheter till enskilda rättssubjekt, fann tribunalen att de privatpersoner och bolag som väckt talan inte hade styrkt att deras rätt till egendom hade trätts förnär och ej heller att principen om skydd för berättigade förväntningar eller likabehandlingsprincipen hade åsidosatts. Det första villkoret för att unionen ska ådra sig utomobligatoriskt skadeståndsansvar var därmed inte uppfyllt. Tribunalen ogillade därför skadeståndstalan.

¹ Tribunalens domar av den 13 juli 2018, K. Chrysostomides & Co. m.fl./rådet m.fl., [T-680/13](#), och Bourdouvali m.fl./rådet m.fl., [T-786/14](#), (nedan kallade de överklagade domarna); se pressmeddelande nr [108/18](#).

Rådet överklagade tribunalens domar (mål C-597/18 P och C-598/18 P), liksom berörda privatpersoner och bolag (mål C-603/18 P och C-604/18 P). Dessutom gav rådet in anslutningsöverklaganden (mål C-603/18 P och C-604/18 P). Domstolen (stora avdelningen) upphäver de överklagade domarna i den del tribunalen avlog rådets invändningar om rättegångshinder avseende privatpersonernas och bolagens talan mot Eurogruppen och avseende artikel 2.6 b i beslut 2013/236.² Domstolen ogillar däremot de överklaganden som getts in av nyss nämnda privatpersoner och bolag.

Domstolens bedömning

Vad för det första gäller rådets överklaganden i mål C-597/18 P och C-598/18 P erinrar domstolen om följande. Unionens utomobligatoriska skadeståndsansvar enligt artikel 340 andra stycket FEUF förutsätter att det handlande som läggs en "unionsinstitution" till last är rättsstridigt. Termen "unionsinstitution" omfattar inte bara de unionsinstitutioner som räknas upp i artikel 13.1 FEU, utan även samtliga unionsorgan och unionsbyråer som inrättats genom fördragen, eller enligt dessa fördrag, och som är avsedda att bidra till förverkligandet av unionens målsättningar.

Domstolen påpekar i detta avseende att Eurogruppen utgör ett mellanstatligt organ för samordning av den ekonomiska politiken i de medlemsstater som har euron som valuta (nedan kallade de medlemsstater som har euron som valuta). Eurogruppen kan vidare inte likställas med en konstellation inom rådet och gruppen kännetecknas av sin informella karaktär. Eurogruppen har slutligen inte någon egen behörighet eller befogenhet att vidta sanktionsåtgärder för det fall de politiska avtal som ingåtts inom Eurogruppen inte följs. Domstolen drar härav slutsatsen att **tribunalen gjorde fel när den fann att Eurogruppen var ett "unionsorgan" som inrättats genom fördragen och vars åtgärder skulle kunna ådra unionen utomobligatoriskt skadeståndsansvar.**

Domstolen tillägger att eftersom de politiska avtal som ingås inom Eurogruppen konkretiseras och genomförs bland annat genom unionsinstitutionernas (däribland rådets och ECB:s) rättsakter och handlanden, **så har enskilda rättssubjekt inte berövats den rätt till ett effektivt domstolsskydd som tillkommer dem enligt artikel 47 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna.** Enskilda rättssubjekt får nämligen väcka talan mot unionsinstitutionerna om utomobligatoriskt skadeståndsansvar för unionen, med åberopande av de rättsakter eller handlanden som dessa unionsinstitutioner vidtar med anledning av sådana politiska överenskommelser. Den talan som förts av enskilda rättssubjekt i förevarande mål vittnar för övrigt om att så är fallet. Domstolen framhåller särskilt att det ankommer på kommissionen, i dess egenskap av fördragens väktare, att övervaka att nämnda överenskommelser är förenliga med unionsrätten samt att unionen kan ådra sig utomobligatoriskt skadeståndsansvar om kommissionen i förekommande fall underlåter att vidta åtgärder i detta avseende.

När det för det andra gäller rådets anslutningsöverklaganden i mål C-603/18 P och C-604/18 P, påpekar domstolen följande. Rådet har därvid bestritt tribunalens bedömning att rådet, genom artikel 2.6 b i beslut 2013/236, skulle ha krävt att de cypriotiska myndigheterna vidmakthåller eller fortsätter genomföra konverteringen till aktier av den inlåning i BoC som inte omfattades av insättningsgaranti. Rådet har dessutom bestritt tribunalens bedömning att de cypriotiska myndigheterna inte hade något utrymme för skönsmässig bedömning i detta avseende.

Domstolen påpekar i detta avseende att artikel 2.6 b i beslut 2013/236 inte fastställer något särskilt tillvägagångssätt för hur nämnda konvertering skulle ombesörjas, vilket innebär att de cypriotiska myndigheterna hade ett stort utrymme för skönsmässig bedömning i detta avseende, i synnerhet när det gällde att bestämma hur många aktier som insättarna i BoC skulle få i utbyte mot de insatta

---

² Rådets beslut 2013/236/EU av den 25 april 2013 riktat till Cypern om särskilda åtgärder för att återställa finansiell stabilitet och hållbar tillväxt (EUT L 141, 2013, s. 32). I detta beslut anges en rad åtgärder och resultat som ska korrigera Republiken Cyperns budgetunderskott och återställa soliditeten i landets finanssystem. Rådets anslutningsöverklaganden avser specifikt artikel 2.6 b i beslutet, där det anges att det makroekonomiska anpassningsprogrammet för Cypern ska "[u]pprätta en oberoende värdering av tillgångarna i BoC och Laïki och snabbt integrera verksamheten i Laïki i BoC. Värderingen ska slutföras snabbt för att göra det möjligt att slutföra BoC:s konvertering från inlåning till aktier".

banktillgodohavanden i BoC som inte omfattades av insättningsgarantin samt vilket värde som dessa aktier skulle ges. Domstolen finner följaktligen att **tribunalen gjorde en felaktig rättstillämpning när den fann att Cypern inte hade något utrymme för skönsmässig bedömning enligt denna bestämmelse för att fastställa de särskilda villkoren för hur denna konvertering skulle ombesörjas.**

Vad för det tredje gäller **de överklaganden som ingetts av berörda privatpersoner och bolag i mål C-603/18 P och C-604/18 P**, anser dessa privatpersoner och bolag att unionsinstitutionerna, genom sina rättsakter och handlanden, gjort sig skyldiga till en tillräckligt klar överträdelse av deras rätt till egendom samt åsidosatt principen om skydd för berättigade förväntningar och likabehandlingsprincipen. De anser därför att det första villkoret för att unionen ska ådra sig utomobligatoriskt skadeståndsansvar är uppfyllt.

Domstolen erinrar inledningsvis om att rätten till egendom³ inte är någon absolut rättighet och att den kan bli föremål för begränsningar.⁴ Domstolen finner bland annat, såsom den redan har uttalat i sin dom i målet Ledra Advertising m.fl./kommissionen och ECB,⁵ att **de åtgärder som nämns i samförståndsavtalet av den 26 april 2013 inte kan anses utgöra en oproportionerlig och oacceptabel åtgärd som kränker de berörda privatpersonernas och bolagens rätt till egendom.**

Den omständigheten att det finansiella stöd som lämnats till andra medlemsstater med euron som valuta i ett tidigare skede av den internationella finansiella krisen inte varit underkastat något villkor om att särskilda åtgärder skulle vidtas, kan inte anses utgöra en försäkran som kan ge upphov till berättigade förväntningar hos aktieägarna, obligationsinnehavarna och insättarna i Laïki och BoC om att så även skulle vara fallet i fråga om finansiellt stöd som lämnas till Cypern.

Domstolen erinrar om att **den allmänna likabehandlingsprincipen** innebär att lika situationer inte får behandlas olika och att olika situationer inte får behandlas lika, såvida det inte finns sakliga skäl för en sådan behandling, och **konstaterar att denna princip inte har åsidosatts i förevarande fall. De berörda bolagen och privatpersonerna befinner sig nämligen i en situation som inte är jämförbar med** situationen för Cyperns centralbank, som fattar sina beslut uteslutande med allmänintresset för ögonen; ej heller kan deras situation anses jämförbar med situationen för innehavare av inlåning vid de grekiska filialerna till Laïki och BoC, med situationen för insättarna i dessa två banker vars insättningar inte översteg 100 000 euro, med situationen för insättare och aktieägare i bankerna i de andra medlemsstater som har euron som valuta och som erhållit finansiellt stöd före Cypern och ej heller med situationen för medlemmarna i den cypriotiska kooperativa banksektorn.

Sammanfattningsvis **ogillar domstolen de överklaganden som getts in av de berörda bolagen och privatpersonerna (mål C-603/18 P och C-604/18 P). Domstolen upphäver de överklagade domarna från tribunalen i den del tribunalen avskog rådets invändningar om rättegångshinder avseende talan mot Eurogruppen och avseende artikel 2.6 b i beslut 2013/236. Domstolen tar upp rådets invändningar om rättegångshinder till slutlig prövning⁶ och bifaller därvid dessa invändningar.**

UPPLYSNING: En dom eller ett beslut som meddelats av tribunalen kan överklagas till domstolen. Ett överklagande är begränsat till rättsfrågor och hindrar i regel inte att tribunalens avgörande verkställs. Om överklagandet kan tas upp till prövning och är välgrundat, upphäver domstolen tribunalens avgörande. Domstolen kan slutligt avgöra målet om det är färdigt för avgörande. Om så inte är fallet återförvisar domstolen målet till tribunalen, som är bunden av det avgörande som domstolen meddelat med anledning av överklagandet.

---

³ Artikel 17 i stadgan om de grundläggande rättigheterna.

⁴ Artikel 52 i stadgan om de grundläggande rättigheterna.

⁵ Domstolens dom av den 20 september 2016 i de förenade målen Ledra Advertising m.fl./kommissionen och ECB, [C-8/15 P - C-10/15 P](#); se pressmeddelande nr [102/16](#).

⁶ Enligt artikel 61 första stycket andra meningen i stadgan för Europeiska unionens domstol.

Detta är en icke-officiell handling avsedd för massmedia och den är inte bindande för domstolen.

Domen i [fulltext](#) publiceras på webbplatsen CURIA dagen för avkunnandet.

Kontaktperson för press: Gitte Stadler ☎ +352 4303 3127